

SVOBODNA SLOVENIJA

ANNO XXXV (29)

Štev. (No.) 46

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

18. novembra 1976

Po volitvah v ZDA

(Dopis iz New Yorka)

Domala ves svet je to pot s povečanim zanimanjem zasledoval volivno kampanjo v Združenih državah in napeto pričakoval izid volitev. Kot običajno, so volitve potekle v popolnem miru in redu, udeležba pa je dosegla višje število, kot so ga na splošno pričakovali (54% registriranih volivcev). Kljub dozdevni apatiji volivcev, ki so o nji časopisi ponovno pisali, je zelo ostra in ozka tekma med predsednikom Fordom in njegovim tekmečem Carterjem ljudi potegnili na volišča. Boj je bil res oster in včasih tudi nečeden, zlasti kar se tiče mazanja Carterjevega karakterja, ko so mu nasprotniki poskušali podtikati nemoralne prestopke in se tik pred volitvami poslužili celo njegove cerkvene občine, da bi ga kompromitirali. Ta odsodbe vredna taktika ni rodila uspeha.

James E. Carter je izšel iz volitev zmagovalce, čeprav se je boril zoper kandidata, ki sedi v Beli hiši in so mu na razpolago vsa velika propagandna sredstva, ki jih nudi predsedstvo federalne republike in katerih se je Ford v obilju posluževal. Carterjeva zmaga je radi tega sicer pičila po dobljenih glasovih (cca 40.200.000 za Carterja, 38.400.000 za Forda), vendar nesporna. Tretji kandidat, demokratski disident E. McCarthy je Carterju odvzel cca. 650.000 glasov in mu v nekaterih državah preprečil večino.

Bolj kakor pri vrsti dosedanjih volitev je šlo to pot za borbo med bogatimi sloji in kapitalom, ki je vtelesen v republikanski stranki in njenem predstavniku Fordu na eni strani, ter srednjimi in revnimi sloji prebivalstva, ki jih zastopa demokratska stranka, na drugi. Carter se je iz nepoznanega lokalnega politika in farmerja s svojo izredno inteligentnostjo, vnmno in strogo načrtnim delom med širokimi sloji naroda v teku dveletnih priprav dokopal do vodilnega mesta v demokratski stranki in sedaj do Bele hiše, to prav zaradi tega, ker se je uveljavil kot zastopnik srednjih in nižjih plasti delovnega ljudstva. Skoro v celoti ga je odločno podprlo delavstvo, in se je na ta način borba za Belo hišo odigrala na bojišču delovnega človeka (demokrati) zoper bogataša (republikanci). Na drugem sektorju pa so manjšinske skupine črncev, špansko govorečih Amerikancev in priseljenih etniških grup hotele prevreči dominacijo WASP (White Anglo Saxon Protestants), ki velja za vladajoči razred in ima vodilni vpliv v republikanski stranki.

Vendar ta trditve ne odgovarja popolnoma političnim, socialnim in gospodarskim razmeram v Ameriki, kjer pridejo ob volitvah do veljave tudi drugi činitelji, (v znatni meri osebnost kandidata, specifične postavke njegovega programa itd.). Tokrat je šlo v prvi vrsti za brezposelnost, inflacijo in zastoj gospodarstva, kjer je Carter izpovedal mnogo bolj agresivno politiko od Forda in mu je to morda znatno pripomoglo do zmage. Vsekakor se lahko pričakuje, da bo sprememba v Beli hiši zelo spremenila notranje politični položaj, prekinita obstoječo stagnacijo Fordovega koncepta o socialnem in gospodarskem razvoju te bogate dežele in obrnila mnogo več pozornosti malemu človeku, kakršnih je v tem blagostanju mnogo več kot bi človek mislil.

Novemu predsedniku, ki ima zelo tenek posluš za humanitarne zadeve in zvrhano mero dobre volje nuditi dostojno življenje tudi tistim slojem, ki se trdo zanj borijo, bo brez dvoma marsikaj mogoče doseči, ker bo imel ob svoji strani močno večino demokratov v obeh zbornicah. Izginila bo iz Washingtona škodljiva rivaliteta med republikansko administracijo in demokratsko večino v kongresu, ki se je tako usodno očitovala v neprestanem vetiranju Bele hiše zakonskih predlogov kongresa. Bil je skrajno nezdrav pojav hromitve javnega dela v vprašanih, ki rešitev nujno zahtevajo, a te ni bilo. Sedaj je upati, da bo drugače in če bo Carter pokazal tudi v vodstvu te močnejše dežele toliko sposobnosti in vo-

MAR ZA SKLEDO ZABELJENE KAŠE?

Ko se je dopisnik New York Timesa M. W. Browne odpeljal v Slovenijo, da bi v Kranju prisostvoval sodni razpravi proti sodniku Francu Miklavčiču, se je obenem poglobil tudi v probleme, ki jih povzročata naval brezposelnega delavstva v Slovenijo, da si tamkaj oskrbe delo in zaslužek. O procesu smo izčrpno poročali že v prejšnjih številkah našega lista. Tudi o pritoku delovne sile z juga je že bilo govora. Gotovo pa je zanimivo slišati o tem tudi mnenje neprizadetega in v presojanju položajev preizkušnega tujca.

Spričo naraščajoče brezposelnosti v Jugoslaviji — meni Browne — se stopnjuje pritisk na Slovenijo, naj bi le-ta gospodarsko najuspešnejša republika omogočila zaposlitev vsem brezposelnim v njihovi komunistični državi. Kot posledico tega predvidevajo Slovenci oslabitev republiškega blagostanja in znižanje slovenskega življenjskega standarda. Uradni krogi pa so mnenja, da bi prav ti premiki brezposelnih mogli zmanjšati brezposelnost v državnem merilu.

V zadnjem letu je brezposelnost v Jugoslaviji narasla za 20% in dosegla število 620.000. Kot najrevnejši del Jugoslavije navaja Browne avtonomno pokrajino Kosovo s pretežno albanskim življenjem, a z najvišjim rojstnim prirastkom. Slovenijo pa enači glede splošnega blagostanja s sosednjo Avstrijo in Italijo. Po uradnih statistikah odpade na vsako razpoložljivo delovno mesto v Kosovo-Metohiji 35,8 brezposelnih, v Srbiji, ki je najbolj obljudena republika v državi, znaša ta kvocient 15,4, medtem ko čaka na zaposlitev v Sloveniji za vsako prosto delovno mesto le poldrugi nezaposleni in je poleg tega že nekaj časa na razpolago 7.000 mest za strokovne delavce.

V zapadnoevropskih državah, posebno v Nemčiji in na Švedskem „gostuje“ — po nadaljnjih Brownovih podatkih — kakih 800.000 Jugoslovancev, in to v tovarnah, restavracijah in hotelih, pri cestnih delih ipd. Slovenija zaposluje baje 100.000 delavcev iz južnih republik. V letih najvišjega slovenskega gospodarskega „booma“ (1971-1974) je bil dotok tega delavstva okoli 20.000 letno, medtem ko jih je moglo dobiti zaposlitev v zadnjem letu le še 8.000 novih. V tem letu je letni porast slovenskega gospodarstva padel od prejšnjih 5% na 3%, kar pomeni manj razpoložljivega kapitala za nove investicije, manj delovnih mest za naše sode, manj razpoložljivih stanovanj za nje itd.

Spočetka je naraslo vse polno za-silnih koč okrog večjih industrijskih

diteljske spretnosti, kot jo je kazal dozdaj, bo ob 200 letnici dežele izvršen velik preobrat po vzorcu velikega predsednika Franklina Roosevelta.

Tak preobrat se upravičeno sme pričakovati, ker je demokratska Carterjeva stranka dosegla na volitvah velike večine v zbornici in v senatu. V zbornici (House) so si demokrati priborili dvotretjinsko večino, v senatu pa je razmerje 62 proti 38 v prid demokratom. Razen tega stranka in njen predsednik v Beli hiši lahko računata na pozitivno sodelovanje posameznih držav federacije, v katerih so demokrati dobili 37 guvernerjev, a republikanci samo 13.

Človek bi dejal, da so dani vsi pogoji za nov, fenomenalen razmah te največje demokracije in s tem zagotovljena trdna podlaga za ohranjanje miru in obrambe svobode na svetu. In to navzlic soglasnemu mnenju, da se ameriška zunanja politika bistveno ne bo spremenila, kadar se vseli v Belo hišo demokrat iz države (Georgia), ki je igrala osrednjo vlogo v bivši konfederaciji, med državljansko vojno, pred dobrimi sto leti. Tudi to je velik, zgodovinski dogodek ob sedanjih volitvah. Razloga torej dovolj, da upravičeno smemo povaliti izid teh volitev in pričakovati dobrih vesti iz trdnjave svobode.

L. P.

središč, ki pa so jih medtem že zamenjale razne montažne hišice, solidne barake in druga bivališča. Slovenski komunisti imajo za samo po sebi razumljivo, da kot socialisti delijo svoje narodno blagostanje z revnejšimi in manj razvitimi pokrajinami. Večina rojakov pa meni, da so Slovenci dobri in marljivejši delavci, da imajo maloštevilnejše družine in je pogosto v družini več pridobitnih članov. Če bi drugi Jugoslovanci posnemali take zglede, bi po njihovem mnenju tudi želi večje uspehe. Zakaj naj bi si torej Slovenija naprtla vso deželo na svoja pleča!

Zaskrbljeni komunisti tolmačijo to kot spodbudo za separatistično gibanje. Browne se je hotel tudi o tem prepričati z lastnimi ugotovitvami. V ta namen je intervjuval mnogo najrazličnejših ljudi in prišel do zaključka, da so v sami Sloveniji separatistične težnje toliko kot nične. Pač pa si večina želi večje svobode v okviru jugoslovanske federacije za doseganje svojih regionalnih ciljev in teženj.

Čeprav so se mu nekateri pritoževali (predvsem gospodinj!) nad južnimi brati, češ „ne govore našega jezika, nekateri niti niso pismeni, mi pa jim dajemo delo, stanovanje in kaj še vse!“ — so razglednejši, npr. gospodarstveniki mnenja, da „so drugi Jugoslovanci dobri delavci in Slovenija jih potrebuje. Težjih del se slovenski delavci že noče več lotiti. Zato tvorijo 70% delovne sile v Sloveniji južni delavci, ki se po večini dobro prilagajajo novemu okolju in se tudi nauče slovenskega jezika. S tega vidika so tedaj pozitivni elementi — razen seveda, če nas ne bodo preplavili...“

Tako zadane torej tudi ta več kot težko rešljiv problem, kot mnogi drugi, na alternativno tvarne koristnosti proti moralnim vrednotam. Vendar bi veljalo pripomniti: Skoro dva milijona Slovencev v matični domovini dopušča neko, čeprav oddaljeno možnost, da bi jih mogli južni bratje narodnostno preplaviti. Človek se ob tem vpraša: Mar je naša narodnostna zavest res tako krhka, nezakoreninjena in odvisna le od kraja, v katerem živimo? Mar ob par minljivih tvarnih dobrinah res ne bodo mogli zdržati in obstati kot Slovenci na svoji lastni zemlji? Mar bodo zatajili sami sebe zaradi južnih bratov, ki prihajajo v Slovenijo le po zaslužek, in to na podrejena mesta, ne pa kot zavojevalci ali zatiravci? Mar so Nemci in Švedi postali kaj manj Nemci in Švedi zaradi pritoka slovenskih in drugih jugoslovanskih delavcev?

In še se človek vpraša: Kako neki so mogli zdržati naši predniki — premmnogokrat le ob nezabeljeni kaši — vekovita nasilja in pritiške tujčeve z vseh strani, pa obstati narodnostno trdni? Mar smo kot potrošniška in opulentna družba res ob skladi zabeljene kaše postali že tako zelo pomehkuženi in neodporni?

Novi jugoslovanski zakonik

S 1. julijem 1977 bo stopil v veljavo novi kazenski zakonik za narode Jugoslavije. Namesto dosedaj veljavnega kazenskega zakonika, enotnega za vso državo, ki je stopil v veljavo leta 1951, bo novi zakonik upošteval napredek v zgradnji federalizma, ki ga ustava z leta 1974 proglašala kot novo obliko marksističnega sistema vladanja. Velik del kazenskih določb, ki so bile doslej veljavne za celo državo, bo odslej prenešen na kazensko zakonodajo posameznih republik ali avtonomnih pokrajin.

Nekaj pa pridržuje za centralo: to so prestopki in zločini proti osnovam socialističnega samoupravljanja, zločini proti enotnosti jugoslovanskega trga in zločini proti varnosti države. Novi zakonik ne pozna več razlike med zaporom in stroгим zaporom (robijo).

Belgrajski parlament, ki ga sestavljajo zastopniki vseh republik in av-

Las Malvinas ante la ONU

El comité de territorios no autónomos, adscripto a la Asamblea General de las Naciones Unidas, pidió a la Argentina y a Gran Bretaña que aceleren sus negociaciones sobre el futuro político de las Islas Malvinas.

Por 94 votos contra 1 y 32 abstenciones, el comité aprobó una resolución en favor de la Argentina, cuyo texto insta a ambos gobiernos "a impulsar las negociaciones relativas al diferendo existente sobre la soberanía de las islas".

El texto expresa "gratitud por los continuos esfuerzos realizados por el gobierno de Buenos Aires para facilitar el proceso de descolonización y promover el bienestar de la población insular".

Se va concretando así el anhelo argentino de recuperar el archipiélago que, en los comienzos de la nacionalidad, fue integrante de la Argentina.

Pod Titom in po Titu

UGIBANJA O BODOČEM RAZVOJU V JUGOSLAVIJI

Vselej, kadar se nagiba kak diktator k svojemu koncu, najsi bo naravnemu ali političnemu, se svet vnaprej sprajuje, kaj bo po njegovem zatonu. V starih časih je veljalo to bolj za domačo državo, dandanes pa je svet ves medsebojno prepleten in zato tudi prizadet; svetovni politiki in komentatorji pa so tudi v interesu lastnih držav bolj ali manj zaskrbljeni. Tako je bilo prej in je danes. Najaktualnejše je tačas zanimanje za Tita in za po-Titovo dobo v Jugoslaviji. Po vsem časopisju se v svetu pojavljajo s tem v zvezi vprašanja in ugibanja. Zaradi zanimivih zaključkov objavljamo za naše brave v prevodu vidike in ugibanja znanega in temeljitega poznavavca vzhodnoevropskih razmer J. G. Reismüllerja, ki jih je objavil par dni pred volitvami v ZDA z gornjim naslovom v Frankfurter Zeitung:

Od mnogih težko razumljivih neuglašenosti o Vzhodni Evropi, ki jih je bilo letos slišati iz Amerike, je verjetno najškodljivejša Carterjeva napoved, da ne bo nudil Jugoslaviji vojaške pomoči v primeru sovjetskega vdora. Vseeno je, če bo ali ne Carter predsednik ZDA, taka izjava iz vrhunske etaže ameriške politike mora nujno okrepiti latentno nagnjenje Moskve k nasilnim podvigom po vsej vzhodni Evropi in ne samo na Balkanu. Vse na neodvisnost usmerjene sile pa mora tamkaj omalodušiti.

Zunanji minister Kissinger se je Carterju koj zoperstavil. V ostalem pa se kaže jugoslovanska politika v obeh ameriških taborih pomanjkljivo zasnovana. Temelji na nekaterih določenih stališčih, ki so že od početka šestdesetih let merodajna tako v kongresu kot v sami vladi; vplivajo pa tudi na vsakdanjo rutino ameriških diplomatov. Eno teh stališč pride do izraza s stereotipnim zaskrbljenim vprašanjem, kaj bo po Titu, a ostane največkrat neopazeno, da si v tej obliki izraženo vprašanje nekritično podreja dvojce. Prvič: da Amerika lahko trdno računa na jugoslovansko hotenje po neodvisnosti od sovjetskega bloka, dokler je Tito na svojem položaju. Drugič: da preti Zahodu težak udarec po Titovem umiku iz politične pozornice. Oboje je dvomljivo.

Jugoslovansko distanciranje od Moskve ni kak po naravnih zakonih zagotovljen stalni faktor. Njegova izmera je po prelomu med Stalinom in Titom v letu 1948 pogostokrat kolebala. Po tem ni Jugoslavija več zašla v stanje vzhodnoevropske države; pač pa je samo sem pa tja zbužala vtis notranje in zunanjepolitično od sovjetske oblasti povsem osamosvojene države. Tako se je kazala od 1948 do 1955, ali leta 1958, ko so se jugoslovanski komunisti brez obzira hladnokrvno odločili za partijski program, razvpit od

tonomnih pokrajin, je ta zakon že sprejel in mu določil hujše sankcije, kakor jih je imel stari zakon. Poudarek zakona dolžnosti je brez dvoma znak, da „novi razred“, ki nastopa v rdeči deželi, pozablja na dolžnosti, ki mu jih socialistična družba nalaga. O tem zelo pogosto piše jugoslovansko časopisje.

Sovjetske zveze kot revizionistični; ter končno od 1966 do 1971, ko se je jugoslovanski komunizem z velikimi koraki oddaljil od sovjetskega.

V preteklih letih je bila slika nejasna. Tako so se jugoslovanski komunisti npr. najprej pripravili s sovjetskimi, ovirajoč s tem priprave za evropsko komunistično konferenco; potem pa se je je Tito udeležil, kar je bilo v opreki s staro jugoslovansko prakso. Beograd je vztrajno pripravljalo svoje ljudstvo za obrambo proti kateremukoli napadavcu. A zdelo se je, da je jedro vojske napredno bolj proti NATO kot proti Varšavskemu paktu. Sovjetski generali so se prevažali po Jugoslaviji skoro kot na inšpekcijska potovanja. V jadranskih pristaniščih so se oskrbovale sovjetske vojne ladje. Obenem pa je bila tačas v teku politična gonja in procesi proti takoimenovanim „kominformovcem“, t. j. proti sovjetskim pristašem, ki naj bi baje rovarili v državi in celo ustanovili vladni nasprotno komunistično stranko. Med vsemi obsojenci pa ni bilo niti enega samega, ki bi v zadnjem desetletju zavzemal kak položaj vsaj v bližini oblasti. Šlo je za davno upokojene funkcionarje tretje stopnje. Je šlo zares, ali je bil to le slepilni manever? In kako je s poročilom v nekem praškem časopisu o Titovi izjavi češkoslovaškemu oficirjem, da bo v resnem primeru Jugoslavija na strani socializma? Res ni bilo nič za tem?

Verjetno ustreza ta protislovna slika Titovim navzkrižnim stališčem. Ohraniti hoče svojčas Moskvi izsiljeno neodvisnost svoje države. Jugoslavija bo di sama svoj gospodar in vsemu svetu komunistični vzor. Vendar se v svoji starosti približuje stališču, da v skrajnem primeru leninistična oblast nad ljudstvom ne more pogrešati Sovjetske zveze kot garancijske sile. Povsem tuje mu to stališče nikdar ni bilo. Jeseni 1. 1956 se je na Madžarskem pojavil tak skrajni primer — in Tito je javno odobrili drugi sovjetski vdor. V njegovih lastni deželi doslej še ni prišlo do tega. Vendar pa je navsezadnje občutil reformirani komunizem izza konca šestdesetih let kot izdajstvo nad leninizmom. Ko je končno pred petimi leti začel obračati nazaj razvoj notranje politike, je morala biti zanj popkovinasta povezanost med njegovim in sovjetskim komunizmom kljub vsem razlikam — boleča zavest.

V Jugoslaviji ne manjka pristašev uradno proglašene antistalinizma. A to je le borba s strašilom. Danes gre za sovjetski leninizem Brežnjeva. Ob tem pa Jugoslavija koleba. Ni vzroka, da bi zahod gledal na dobo starega Tita kot na zlato dobo jugoslovanske samostojnosti. Današnji belgrajski kurz ni za Atlantski svet tako ugoden, da bi bilo po Titu pričakovati samo slabše. Najverjetnejše je, da se bo po Titovem odhodu le malo spremenilo; saj končno so predvidljivi jutrišnji oblastniki že danes z njim na oblasti.

Zapadu je zato priporočati več treznosti pri presojanju današnje belgrajske politike, izogibanje paničnemu strahu pred po-Titovo dobo in končno vsakršno možno spodbujanje Jugoslavije tam, kjer hoče ubrati resnično lastna pota.

OBVESTILA

PETEK, 19. novembra:

Dijakon Janez Pintar bo ob 19.30 v buenosaireski stolnici prejel zakrament mašniškega posvečenja.

SOBOTA, 20. novembra:

Jubilejni koncert Slovenske vokalne skupine Karantanije v Slov. hiši ob 21. V Slovenskem domu v San Martinu mladinska tombola in asado.

NEDELJA, 21. novembra:

Nova maša g. Janeza Pintarja v slovenski cerkvi Marije Pomagaj ob 10.30 uri.

Ponovitev igre „Deseti brat“ v Slovenski hiši ob 18.30.

SREDA, 27. novembra:

Študijsko dopoldne profesorjev srednješolskega tečaja v Slovenski hiši. Začetek ob 8. uri.

Pevsko glasbeni festival v Slov. hiši ob 21. Vabi zvezni odbor SDO-SFZ.

NEDELJA, 28. novembra:

Prvo sv. obhajilo ob 9.30 v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Prvoobhajanci naj se zberejo ob 9.15.

TABOR SPB

V ARGENTINI

V NEDELJO, 28. NOVEMBRA V SLOVENSKEM ZAVETIŠČU — MARTIN FIERRO 4262, SAN JUSTO

Proslava 20 letnice

USTANOVITVE BORCEVSKE ORGANIZACIJE. OB 11.30 SV. MAŠA ZA POK. USTANOVITELJA POLK. VULETA RUPNIKA IN OSTALET POKOJNE ČLANE. SPOVEDI PO PROGRAMU KOSILO-ASADO. VABENI VSI SOBORCI Z DRUŽINAMI IN PRIJATELJI!

25-letnica Rožmanovega zavoda v Adrogué s celodnevno prireditvijo.

V Slovenskem zavetišču proslava 20-letnice borčevske organizacije — prireja Tabor SPB v Argentini.

SOBOTA, 4. decembra:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 17 sklepna šolska prireditev, ob 19 prihod sv. Miklavža.

Občna zbor SDO-SFZ Ramos Mejía v Slomškovem domu.

NEDELJA, 5. decembra:

V Slomškovem domu ob 9. uri ponovitev nove maše g. Janeza Pintarja.

SREDA, 8. decembra:

Proslava Brezmadežne v Slovenski hiši. Zvezna odbora SDO-SFZ.

NEDELJA, 12. decembra:

V slov. zavetišču maša za rajne odbornike in člane, nato skupno kosilo.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Otroška šolska kolonija bo pri dr. Hanzliču v cordobskih planinah. Prijave sprejema pisarna ZS. Celotni stroški kolonije so 8.000.— novih pesov. Pri vpisu je treba plačati vsaj polovico vsote, če je pa mogoče pa celo. Do 30. nov. imajo otroci članov prednost.

Medorganizacijski svet in ZS organizirata srečolov v korist Slovenskega doma v Berazategui, ki je bil pred nedavnim okraden. Srečke so že v prodaji, prosimo, da jih kupujete, da bo pomoč čim bolj izdatna!

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

specialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja Capital Federal Tel. 41-1413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 628-4188.

Rožmanov zavod 1952

Rožmanov spomenik 1976

PETINDVAJSETLETNICA ZAVODA

Spored slovesnosti 28. novembra 1976:

Dopoldne: ob 11.30: slovesna koncelebracija: msgr. Anton Orehar, novomašnik Janez Pintar, bivši zavodari in drugi. Dobro pripravljeno kosilo, čas za pogovor.

Popoldne: ob 15.30:

Pozdrav gojenca Papeža Franceta — v spomin pisatelju Ivanu Cankarju ter pesnikom: Simonu Gregorčiču, Dragotinu Ketteju in Srečku Kosovelu (deklamacije); poje Slovenski buenosaireski oktet; V spomin junakom (dve deklamaciji pesnikov Balantiča Franca in pesnika Zorka Simčiča); Govor vzgojnega vodje Marjana Bečana; V spomin in zahvalo škofu dr. Gregoriju Rožmanu, očetu in ustanovitelju zavoda (dva soneta Vovka Jožeta); Poje tercet: Fink Marko, brata Vasle Jenez in Mirko (bivši zavodari); Dolfi Godnjavec: Ideali zavodarjev (igrica v treh dejanjih); Šaljivi prizori.

Prireditev ob vsakemu vremenu, ker prostorov pod streho ne manjka. Gospe, žene in matere in dekleta lepo prosimo za pecivo. Na prisrčno svidenje v Rožmanovem zavodu 28. novembra 1976! Priporočamo spominsko knjigo, ki bo izšla za 25-letnico zavoda.

Vodstvo zavoda

SLOGA OPOZARJA

Posmrtninska podpora ob smrti člana Sloge znaša \$ 60.000.— (pesos m/n 6.000.000.—), če je imel član vsaj 6 mesecev pred smrtjo vloženih v Slogi:

\$ 5.000.— do 30. leta starosti,

\$ 10.000.— od 31. do 50. leta starosti,

\$ 15.000.— od 51. leta starosti naprej.

Naložba je vedno na razpolago, prinaša lepe obresti, v primeru smrti pa je skupaj s posmrtninsko podporo takoj izplačljiva pokojnikovim svojcem. Podrobnejše informacije v naši pisarni:

Bartolomé Mitre 97, Ramos Mejía, — v uradnih urah: ponedeljek, sredi in petek od 15. do 19. ure ali po telefonu 658-6574.

Učitelj razlaga v šoli, da je tradicija, kar prehaja z očeta na sina. Pokličite Klemena, da mu pove kak primer.

„Tradicija je npr. obleka mojega očeta,“ odgovori Klemen.

Slovenska dekliska organizacija

Slovenska fantovska zveza

Pevsko glasbeni festival

Vstopnice v predprodaji v Dušnopastirski pisarni po 300.—, 200.—, in 150.— pesov

Dvorana slovenske hiše

Sobota, 27. novembra ob 21

RUTA 205 FTE. ESTACION TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230 a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62 TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE ZAMORA

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem velikem lokalu, vedno na razpolago najfinejše pohištvo.

Ludvik Puš

(86)

NA DOLGO POT

Vlak se kmalu po izvozu iz wörgelskega kolodvora začne vzpenjati navkreber, in vozi po dokaj strmim klanec vse do višje planote do Westendorfa do St. Johanna v Tirolu. Kljub močnim lokomotivama je hitrost počasna in zatorej časa dovolj in prilike, da se Hopfgarten s svojo slikovito cerkvijo lahko še enkrat dobro ogleda. Zelezna cesta teče toliko proč, da se celotna na pobočju ležeča naselbina z mogočno hišo božjo vsa razgrne pred popotnikom. Kdor je enkrat sliko videl, mora priznati, da je endinstvena in je ni mogoče pozabiti.

Gledala sva jo molče. Zapazil sem, kako so zdrknile po Minkinem licu solze.

„Saj ni ravno, da bi se ne mogla ločiti od tega kraja,“ je rekla, „saj sva od začetka vedela, da bo to le ena od mnogih postaj v našem begunstvu. Kar mi stiska srce je to, da se sedaj vedno bolj oddaljujeva od domovine in domačih; tukaj sva še vedno bila — čeprav ne doma — vendar tako zelo blizu in ne tako zelo na tujem.“

Njena mama je ponovno pisala, naj — če le mogoče — ostaneva kjer koli v Evropi, samo v Ameriko ne. Nikdar

več se ne bomo videli. Niti misliti si ni upala, da ni drugega izhoda. Tudi ni bila prepričana, da je Amerika res pravi kraj za naju, sodeč po tem, kar pripovedujejo ljudje, ki so tam dolgo živeli in pridejo nazaj. Pa sedaj sva le na poti tja, ker drugega izhoda res ni, vsaj pametnega ne.

V Salzburg smo dospeli že v mraku, zakaj dnevi se meseca oktobra že močno krajšajo, več kot dneva hoče biti noči. Na postaji so nas sprejeli zastopniki IRO, nas klicali po številkah, nas zbrali v čredo, odvedli k pripravljenim tovornjakom in nas s zaboji in kovčki vred odpeljali v neko vojašnico v območju mesta. Tam so nam odkazali prostore z enonadstropnimi pričnami, nam dali menažne posode, kakor smo jih poznali od vojakov, nam postregli s skromno večerjo in oznanili, da nocoj ne more nihče v mesto. Vsak se je zatorej pomaknil k svoji prični, opremljen s slamnjačo in odejo, in pričele so se priprave za noč.

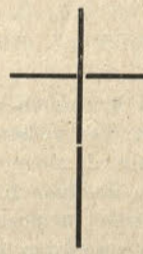
Zelo scagano je žena motrila to ležišče, bala se je kakih „živalic“ — saj vsa stvar ni izgledala posebno higienično — kako tudi bi! Spal tisto noč ni nobeden od naju. Kadar sem kljub tr-

demu ležišču za trenutek zatnil oči, se je v prostorni sobi kaj zgodilo, kar me je zdrnilo. Enkrat je ostro zaškripal kak pograd, drugič je kdo v spanju zakričal, ker so se mu hude reči morale sanjati, potem je spet drugi pošteno potegnili dreto, da se je smrčanje razlegalo od stene do stene in od kota do kota. Teško bo, sem si mislil, če se bo počivanje v takih „spalnicah“ raztegnilo na več dni in ne bo dovoljno poiskati prenočišča v kakem hotelu v mestu. Pri tem sem pomislil na Minko in sem vedel, da je treba napeti vse sile, da se izmotava iz prenočevanja v IRO „hotelih“, kakršen je bil ta.

Tako sem se po neprespani noči takoj podal v pisarno kasarniškega vodstva, da bi kaj poizvedel. Komaj prestopim prag, mi pride nasproti mož mojih let, me za hip motri, potem pa se nasmehe in mi pomoli roko. Na prvi pogled je izgledalo, da je begunec kot mi, pa menda ni bil ena izmed številkih v našem transportu, čeprav je pozneje povedal, da se je tudi on umaknil iz domovine pred novo „ljudsko“ oblastjo. Nimam posebno izrazite sposobnosti za prepoznavanje ljudi, ki sem jih kdaj bil že videl. To vem, da mi obraz ni tuj in ne postava, ali kam bi ga uvrstil in se spomnil imena, tega ne morem. Kar obstal sem in moža vprašujoče gledal. Uvidel je mojo zadrževanje in sam od sebe odgovoril.

POSLUŠAJMO SLOVENSKO RADIJSKO URO

vsako nedeljo od 19.05 do 19.30 ure na radio "Antártida".

Dober je Gospod njim, ki ga čakajo, duši, ki ga išče.

(Jer. žal. 3, 25)

V svojem enainpetdesetem letu je nenadoma odšel k Bogu po plačilo moj mož, gospod

Ernesto R. Bruno

Pokopali smo ga na Chacariti v Buenos Airesu.

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, ki so nam ob tem udarcu stali ob strani, še posebej predragemu č. g. Jožetu Košičku za njegove molitve ob krsti in za tople besede ob grobu.

Naj bo rajnemu Bog dober plačnik. Spomnimo se našega nepozabnega pokojnika v molitvi.

Prijatelje in znance prosimo tihega sožalja.

Zalujoci:

Ančica roj. Kralj in ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Bariloče, Danska, Slovenija, Trst, Gorica
5. novembra 1976

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires

Argentina

T. F. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 382

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 1.311.428

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1976 za Argentino: \$ 1.700.— (170.000), pri pošiljanju po pošti \$ 1.800.— (180.000); ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 20 USA dol.; omejene države Argentine 12 USA dol.; Avstralija 25 USA dol.; Evropa 23 USA dol., ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 15 USA dol.; Evropa 17 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, T. E. 33-7213.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, oric. z

T. E. 35-8827